

REPUBLIKA

ROK II.

ŁÓDŹ, ŚRODA 15 PAŹDZIERNIKA 1924 r.

NUMER POJEDYNCZY 15 GROSZY

№ 282

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49.
TELEFONY: REDAKCJI 27-24, ADMINISTRACJI 22-14.

WYDANIE PORANNE.

GODZINY PRZYJĘC REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU
REKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ

Nie wywracać kota ogonem!

Niedzielny artykuł „Republiki” zawierający szereg nieznanych szczegółów z życia zakulisowego PPS, wywarł pewne wrażenie w Łodzi i w Warszawie i prasa poświęca wiele miejsca komentowaniu ciekawszych jego ustępów. Kota kierownicze PPS, muszą nareszcie zleść z koturów nieetykalnej świętości i okazać się w swej „wielkości” naturalnej—zgoła jak wiadomo, pospolitej i powszedniej.

Nie daje tylko za wygrane „Robo” i we właściwym mu ordynarnym tonie, i we wczorajszym numerze usiłuje wywrócić znów kota ogonem, pisząc o „niezakończonych naszych „ambicjach parlamentarnych”.

„P. Nusbaum stara się dowiedzieć, że poseł tow, Ziemięcki poważnie kandydatury te traktował; nawet nie przeciwno nim nie miał Tow. Ziemięckiego nie ma obecnie w Warszawie ale nie wątpi zaraz po powrocie bajki te sprostuje. Zresztą cały C.K.W. kandydatury te z miejsca, bez dyskusji odrzuca. Sam p. Nusbaum po tylu wysiłkach dla zaciemnienia sprawy — musi dobrać melancholijnie: „Po kilku dniach tutejsza organizacja zawiadomiła mnie że Centralny Komitet Wykonawczy nie zgodził się na obie kandydatury”.

Z każdego wiersza z zacytowanego ustępu wylaży zwykłe kłamstwo. Cóż ma prostować p. poseł Ziemięcki? Czy to że dwukrotnie opowiadał sprawę sejmowych kandydatur powyższych w Łodzi, a raz w Warszawie w ciągu godzinnej przerwy konferencji w „Robo” i w razie jakiegokolwiek bądź wątpliwości — żyją jeszcze świadkowie, a nawet można, zdać się, wydrukować repro funkcję pisanego dokumentu...

Jeśli znów poseł Ziemięcki nie traktował kandydatur poważnie, to któż wniósł je na porządek dzienny całego C.K.W.? Czy „Robo” w ten sposób stwierdza, iż p. poseł Ziemięcki zajmuje się sprawami niepoważnymi?

Dość jednak tej dyskusji w sorowach osobistych z wczoraj, które nie grzeszy dobrą wyważonością i na słowa krew i łzy... i odwołania w sposób istniejący...

A może więc ktoś wrócił do sprawy polityki P.P.S.? Długo „Robo” milczy o rzeczowych zarzutach? Tak chce mieć uszytą przecięt szeroka publiczność coś nieścisłego z zakulisowych machi nacjach w Banku Ludowym, o udziale bankiera, p. Filipowskiego w tej „rolerjackiej” instytucji, o sojuszu P.P.S. z „Lewiatanem” na terenie Banku Polskiego...

Niesha! „Robo” nie milczy melancholijnie... Czy wcale faktycznie milczenie jest tu — słotem... bankierem?...

Prace w komisjach rozpoczęły się.

Warsz. kor. „Republiki” telefonuje: Wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie podkomisji prawniczej, na którym rozpatrywano projekt ustawy prawno-skarbowej.

Projekt referował poseł Sommerstejn.

Dzisiaj zbiera się komisja rolno, która rozpocznie obrady nad projektem parcelacji i osadnictwa. Przy tej okazji zabierze głos p. minister rolnictwa w sprawie reformy rolnej.

Dzisiaj zbierają się komisje wojskowa i prawnicza na wspólne posiedzenie, na którym będzie poruszona sprawa zakwalifikowania wojska.

CZY WOLNO ŻOŁNIERZOM PISAĆ LISTY W ŻĄRGONIE.

Warsz. kor. „Republiki” telefonuje: Na interpelację posła żydowskiego w sprawie kłopotów żołnierzy z listami w żargonie, M. S. W. wczoraj odpowiedziało, że nie ma specjalnych rozporządzeń, któreby zakazywały pisanie listów w innych językach.

Sprawa mieszkaniowa — hasłem wyborczym w Anglii.

Konserwatyści i liberałowie zawarli nieoficjalne porozumienie. — Mac Donald wierzy w zwycięstwo „Labour-Party”.

Londyn, 14 października.

W celu rozpraszania sił, stronnictwa konserwatystów i liberałów w wielu okręgach wyborczych osiągnęły nieoficjalne porozumienie, że kandydat partii, która otrzymała mniejszą ilość głosów przy ostatnich wyborach, nie będzie brał udziału w obecnych wyborach. Porozumienia te są charakteru czysto lokalnego.

Osiągnięto już pod tym względem porozumienie w 15 okręgach wyborczych Szkocji, w 2 okręgach Norwich, w okręgu Paisley, w Kinross, w 5 okręgach Bristolu, w 2 okręgach Lancashire, Colno, Leygh oraz we wszystkich okręgach wyborczych New Castle. O ile wiadomo, liczba kandydatów partii konserwatystów wynosi jednak przeszło 500.

Londyn, 14 października.

Mac Donald w toku swych przemówień parokrotnie wspominał o zamia-

rach liberałów i konserwatystów, mających na celu połączenie się przeciwko Labour Party, przyczem wyraził przekonanie, że pomimo wszystko, Labour Party osiągnie zwycięstwo.

Londyn, 14 października.

„Westminster Gazette” donosi, że partja liberalna i konserwatywna wysunęła w swych hasłach wyborczych kwestję mieszkaniową. Partja liberalna zapewnienia w swych odezwach przedwyborczych, że każdy Anglik musi mieć swój własny dom, co będzie jej staraniem w parlamencie.

W tych obietnicach jeszcze dalej idzie partja konserwatywna, która w swych odezwach przedstawia różne typy domów aż do najniższej ceny 1000 funtów sterl., zapewniając swym wyborcom uzyskanie odpowiednich kredytów i ulatwień budowlanych.

Londyn, 14 października.

Partja robotnicza podała jako hasło wyborcze, iż komunistyczny kandydat nie będą popierani przez partję robotniczą. W rzeczywistości jednak hasło to nie jest przestrzegane w licznych okręgach wyborczych, w których powzięto uchwały, mające na celu poparcie kandydatów komunistycznych.

Londyn, 14 października.

Wszystkie stronnictwa czynią wielkie starania dokoła pozyskania głosów kobiecych, ponieważ konserwatyści zrezygnowali w swoim programie z hasła uprzywilejowanych taryf celnych, które wywołałyby znaczne podrożenie środków żywności, spodziewają się tym razem otrzymać więcej głosów kobiecych, które w wyborach poprzednich padły za partję pracy.

Sukces pożyczki niemieckiej w Ameryce.

Została ona pokryta w ciągu 3 dni.

Nowy Jork, 14 października.

Polska Agencja Telegraficzna.

Wyłożona do subskrypcji pożyczka niemiecka w ciągu pierwszych trzech dni po wyłożeniu została pokryta z nadwyżką.

Berlin, 14 października.

Polska Agencja Telegraficzna.

Jak donosi prasa, z pożyczki dla Niemiec, opiewającej na 800 milionów ma-

rek złotych przypadnie na niemiecką emisję 10 milionów marek złotych.

Londyn, 14 października.

Polska Agencja Telegraficzna.

Jutro będzie otwarta subskrypcja na pożyczkę niemiecką. Bankierzy podpisali gwarancję na sprzedaż obligacji na sumę 12 milionów funtów sterl. Należy się spodziewać, że suma ta będzie pokryta z nadwyżką.

Czy socjaliści francuscy poprą rząd podczas debaty budżetowej.

Paryż, 14 października.

Agencja Wschodnia.

Na łamach prasy socjalistycznej i radykalnej toczy się ożywiona polemika w sprawie stanowiska frakcji parlamentarnej socjalistów podczas rozpraw nad budżetem.

W polemice bierze udział przedewszystkiem „l'Oeuvre” i „Quotidien”.

Frocard pisze, że nawet starzy fanatycy (jak Villand, niejednokrotnie znajdowali się w położeniu, które zniewalało do poparcia przez nich rządu burżuazyj-

nego. Jeżeli jednak czynili to rozważnie i rozsądnie, wychodziło to zawsze na korzyść reprezentowanej przez nich idei. Gdyby wobec tego ze względu na lewe skrzydło frakcja socjalistyczna odmówiła poparcia obecnemu rządowi, nastąpiłby niewątpliwie rozłam w partji i upadek obecnego rządu, który groziłby niebezpieczeństwem dla republiki. Blok lewicy nie jest pod wpływem nastroju chwili obecnej i dlatego nie chce działać zbyt pośpiesznie i bez namysłu, pragnie bowiem zabezpieczenia pokoju i zdobycy socjalnych.

Jak Francja walczy o tani chleb.

Paryż, 14 października.

Minister rolnictwa Queuille oświadczył prasie, iż w ostatnich miesiącach zboże stało się przedmiotem szkodliwej spekulacji, podobnej do spekulacji francuskim w ciągu zeszłorocznej jesieni.

Powodem tej spekulacji są wieści, jakoby Francji w roku bież. zagrażał wielki niedobór zboża z powodu nieurodzaj-

kiem nieurodzaju sprowadza się tylko do 12 milionów centnarów, które zredukują się do 9 milionów, gdyż armja część swe go zapotrzebowania pokryje zagranicą.

Rząd wszedł w porozumienie z pewnym konsorcjum finansowym, celem zakupu zagranicą brakującej ilości zboża, które sprzedawane będzie wewnątrz kraju po cenach równych albo niewiele wyższych od cen krajowych.

Opowiadano we Francji o zakonach i morderstwach, odbywa się doniosła walka o ustalenie cen zboża. Walka ta musi doprowadzić do zwycięstwa na korzyść konsumentów.

Sejm otrzyma nowy gmach.

Warsz. kor. „Republiki” telefonuje: P. marszałek sejm Rataj odbył wczoraj szereg narad nad technicznymi i administracyjnymi sprawami związanymi z rozpoczynającą się sesją sejmową.

Między innymi postanowiono rozpiąć konkurs na budowę nowego gmachu sejmowego.

W naradach tych wzięli udział między innymi pp. Gdyl, Moraczewski i Poniatowski.

POJEDYNEK MIĘDZY B. WOJEWODĄ ST. DOWNAROWICZEM I POSŁEM W. RABSKIM.

Z Warszawy donoszą nam: W sprawie pojedynku, który odbył się dzisiaj do 14 bm, między p. Stanisławem Downarowiczem b. wojewodą poleskim a posłem W. Rabskim dowiadujemy się:

P. Stanisław Downarowicz uczuł się dotknięty artykułami p. Rabskiego ogłoszonymi w „Kurierze Warszawskim” z dnia 26 września i 1 października rb. Sprawa została załatwiona przez pojedynek na pistolety. Obaj przeciwnicy wyszli bez szwanku. Po starciu przeciwnicy pojednali się przez podanie rąk. Zastępcy stwierdzili, że sprawa została dla stron obu honorowo załatwiona.

P. SKRZYŃSKI U MARSZ. SENATU.

Polska Agencja Telegraficzna. Warszawa, 14 października. Pan minister spraw zagranicznych Skrzyński złożył wizytę p. marszałkowi senatu i informował go o aktualnych zagadnieniach polityki zagranicznej.

REDUKCJA URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH DOKONYWANA BĘDZIE BEZ WZGLĘDU NA PLEC.

Warszawa, 14 października. Na interpelację Związku Ludowo-Narodowego w sprawie redukcji urzędników w urzędach państwowych, p. prezes min. wystosował na ręce p. marszałka Sejmu odpowiedź, stwierdzającą, że zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 1924 r. władze, urzędy i przedsiębiorstwa państwowe nie powinny czynić żadnej różnicy między pracownikami i pracownikami państwowymi.

Pan prezes Rady Ministrów wskazał szefom władz na konieczność stosowania się do powyższej obowiązującej uchwały.

Niemcy wobec kryzysu gabinetowego

Demokraci i centrum popierają rząd, niemiecka partja ludowa zwalcza go.

Rozwiązanie parlamentu Rzeszy może nastąpić w dniach najbliższych.

Berlin, 14 października.

Demokratyczna frakcja Reichstagu powzięła jednomyślnie następującą rezolucję:

Demokratyczna frakcja Reichstagu prosi kanclerza Rzeszy, by zaniechał dalszych rokowań w sprawie zmiany rządu, które nie mają żadnych widoków powodzenia i zażądał od Reichstagu umożliwienia rządowi kontynuowanie i doprowadzenia do celu polityki zagranicznej, podjętej przez ten rząd dla oswożenia niemieckiego kraju oraz odbudowy niemieckiej gospodarki.

Berlin, 14 października.

Według doniesienia „Vossische Zeitung” niemiecka partja ludowa powzięła rezolucję, zaznaczającą między innymi, że jednomyślna rezolucja centrum musi być uważana za odrzucenie myśli rozszerzenia rządu na prawo. Partja ludowa trwa na dotychczasowym stanowisku, że wciągnięcie nacjonalistów do rządu jest koniecznym, wobec czego centrum i demokracja, które są temu przeciwnie, muszą ponosić odpowiedzialność za niedojście do skutku przekształcenia rządu. Ten sam dziennik podaje, że jutro

zbięrze się rada ministrów, aby powziąć postanowienie, czy rząd ma pozostać u steru do czasu przeprowadzenia nowych wyborów do parlamentu, aby następnie ewentualnie ulec odpowiedniej rekonstrukcji czy też ma już obecnie ustąpić, aby odjąć następnie, jako ministerstwo fachowe.

Berlin, 14 października.

Parlamentarna frakcja centrum w rezultacie dzisiejszych obrad przysłała do wniosku ze rozszerzenie gabinetu Rzeszy, zarówno na prawo, jak i na lewo jest niemożliwe.

Zdaniem centrum, gabinet teraźniejszy powinien nadal pozostać w obecnym składzie. Ponieważ jednak ta ostatnia ewentualność zdaje się być również niemożliwa ze względu na stanowisko pewnych innych stronnictw, wynika stąd, że rozwiązanie parlamentu Rzeszy zdaje się być nieuniknionem.

Berlin, 14 października.
Agencja Wschodnia.

Parlament niemiecki zwołany został na dzień 21 bm.

Pierwszy międzynarodowy kongres prawa karnego odbędzie się w r. 1926 w Brukseli.

Z posiedzenia zarządu głównego międzynarodowego zrzeszenia prawa karnego.

Warszawa, 14 października.

Polska Agencja Telegraficzna.

W dniu 4 października r. b. odbyło się w Paryżu przy udziale delegatów grup narodowych posiedzenie zarządu głównego Międzynarodowego zrzeszenia prawa karnego pod przewodnictwem hr. Carton de Viart (Belgia).

Uchwalono zwołać pierwszy po wojnie kongres międzynarodowy w Brukseli na wiosnę roku 1926. Delegat szwajcarski, dziekan Mercier z Lozanny, wprowadził na porządek dzienny kongresu zagadnienie przestępstwa zbiorowości w związku z protokółem arbitrażowym ostatecznej konferencji genewskiej Ligi narodów.

Delegat polski, prof. Rappaport z Warszawy, zaprojektował wprowadzić na po

rzadek dzienny zagadnienia kodyfikacyjne polskie, zwłaszcza kwestję zniesienia apelacji w sprawach o występki. Po rzędzie dzienny kongresu zdecydowany zostanie ostatecznie na sesji styczniowej zarządu głównego zrzeszenia.

Na stanowisko wiceprezesa zrzeszenia, opróżnionego po ś. p. prezesa Franciszka Nowodworskim, powołano prezesa grupy polskiej, prof. E. St. Rappaporta.

Liczbę 17 grup narodowych już należących do zrzeszenia, pomnażają obecnie grupy belgijska, czesko-słowacka i grecka, których delegaci na posiedzeniu paryskim zapowiedzieli ich ukonstytuowanie się ostatecznie jeszcze w ciągu r. b. Jako pierwsze ukonstytuowały się grupy: francuska, hiszpańska, polska i rumuńska.

Lot „Zeppelina” do Ameryki starają się Niemcy wyzyskać dla celów politycznych.

Berlin, 14 października.

Według dotychczasowych informacji podróż Zeppelina odbywa się bez przygód. Depesze donoszą, że balon posuwa się dobrze, maszyny pracują bez zarzutu. Zeppelin przez wyspy Bermudzkie udaje się do Waszyngtonu.

Paryż, 14 października.

Zeppelin ma dzisiaj dolecieć do wysp Bermudzkich, zaś we środę powinien być wczesnym rankiem w Lakehurst.

Paryż, 14 października.

Według otrzymanych wiadomości, Zeppelinowi grozi wielka burza, która nadciąga z północy Atlantyku. Możliwe, że w danym razie Zeppelin będzie zmuszony skierować się ku południowi, co opóźni jego przybycie do Lakehurst.

Waszyngton, 14 października.

W Lakehurst poczyniono ostateczne przygotowania na wylądowanie Zeppelina. Na miejscu znajduje się 300 ludzi do przytrzymywania balonu przy lądowaniu. Nadto 600 marynarzy odkomenderowano

do otoczenia kordonem miejsca, gdzie balon będzie opuszczał się na ziemię. Przyjęto wiele wybitnych osobistości, aby uczestniczyć w przyjęciu Zeppelina. Między innymi przybył bawiący teraz w Ameryce książę Walji.

Berlin, 14 października.

Polska Agencja Telegraficzna.

Prasa tutejsza stara się wyzyskać przelot statku Zeppelina do Ameryki dla ocalenia zakładów Zeppelina w Friedrichshafen, które według postanowienia traktatu wersalskiego mają być zniszczone i prowadzi od kilku dni kampanję w tym kierunku. Dzisiaj dzienniki podają z Nowego Jorku, że amerykańska prasa zamieściła odezwę radcy ambasady niemieckiej Lewinsky'ego, który wzywa naród amerykański, aby nie dopuścić do zniszczenia zakładów Zeppelina przez międzysojuszniczą komisję kontrolną, gdyż istnieje inna możliwość prowadzenia ostatecznej kontroli dla niedopuszczenia budowy w Niemczech statków powietrznych w celach wojskowych.

Co się dzieje w Gdańsku.

Zatarg z kolejarzami. — Przemysłnictwo tytoniu do Polski. — Manifestacje nacjonalistów niemieckich.

Gdańsk, 14 października.

Agencja Wschodnia.

Odbywające się ostatnio pertraktacje nad ustaleniem płac dla funkcjonariuszy kolejowych spotkały się z oporem niemieckiego związku kolejarzy, którzy proponowanej taryfy płac nie przyjęli.

W związku z tem „Kleine Morgenpost” całą winę przypisuje polskiej dyrekcji kolejowej w Gdańsku, która — rze komy — nigdy niema zrozumienia dla potrzeb pracowników niemieckich.

Przy tej okazji dziennik nie omieszkał podać zwykłych skarg na krzywdy, wyrządzone Gdańskowi przez Ligę narodów.

Gdańsk, 14 października.

Agencja Wschodnia.

„Gazeta Gdańska” pod sensacyjnym tytułem przynosi wiadomość o przemycaniu statkami wysłanymi wielkiej ilości tytoniu do Polski, co naraża monopol tytoniowy polski na olbrzymie straty.

Przemysłnictwem zajmują się sfery gdańskie, korzystające z ulg celnych, a wywożące całe masy tytoniu, ukrytego w towarach.

Pismo nawołuje do wzmocnienia kontroli celnej na granicy i do uzupełnienia straży celne jsiłami fachowymi.

Gdańsk, 14 października.

Wczoraj w miejscowości Neuteich na obszarze wolnego miasta Gdańska odbyła się nacjonalistyczna manifestacja z okazji poświęcenia 12 sztandarów t. zw. „Jungdeutscher Orden”. Całe miasto przybrane było od rana dawnymi sztandarami cesarskimi. W manifestacji wzięło udział kilka tysięcy zorganizowanych w oddziały pisze i konne członków „Jungdeutscher Orden” i „Stahlhelm”, zarówno wolnego m. Gdańska, jak i całego szeregu miast wschodnio-pruskich oraz najrozmaitsze związki wojskowe.

Na manifestacji tej przewodniczył w elki kontur gen. Hanke oraz cały szereg ministrów konturów i innych dostojników zakonu. Wielki mistrz Flindt wygłosił przemówienie, w którym m. in. oświadczył, że zrabowane Niemcom obszary niemieckie i kolonie przypominają codziennie obowiązek ich uwolnienia.

Po przemówieniu odbyło się poświęcenie sztandarów, a następnie defilada.

Co uchwaliła rada administracyjna międzynarodowego biura pracy.

Genewa, 14 października.

Polska Agencja Telegraficzna.

24 sesja rady administracyjnej między narodowego biura pracy zakończyła swe prace.

Na ostatnim posiedzeniu rada rozpatrywała sprawy emigracyjne w związku z międzynarodową konferencją w sprawie emigracji, jaka odbyła się w Rzymie.

Na wniosek dyrektora międzynarodowego biura pracy rada postanowiła większością głosów utworzenie komitetu, skła danego się z trzech przedstawicieli rady, jednego delegata rządów zainteresowanych, jednego delegata grupy robotniczej oraz jednego delegata grupy pracodawców. Poza tem do komitetu mają być powołani rzeczoznawcy rozmaitych krajów. Jednakże komitet nie został utworzony na skutek braku porozumienia wśród przedstawicieli rządów. Wybór delegata i wyznaczenie członków komitetu zostanie odłożone do następnej sesji.

Pozatem rada administracyjna ustano wiła tymczasowy porządek dzienny międzynarodowej konferencji pracy, która odbędzie się w 1926 roku i która na prozycję komisji parytetowej dla spraw morskich omawiać będzie sprawę międzynarodowego statutu dla marynarzy i robotników morskich oraz sprawę inspekcji pracy w marynarce.

Następna sesja rady administracyjnej międzynarodowego biura pracy rozpatrzy ewentualne dodatkowe sprawy do tego porządku dziennego i na propozycję komitetu dla spraw emigracji uzupełni je pewnymi zagadnieniami, dotyczącymi emigracji. Do wpisania na porządek dzienny konferencji zarezerwowane zostały również propozycja angielska w sprawie minimum zarobków robotniczych oraz propozycja polska w sprawie urlopów dla robotników.

W zakończeniu rada administracyjna ustaliła termin następnej sesji międzynarodowej konferencji pracy na 14 maja 1925 roku, odłożyła rozpatrywanie sprawozdania komisji higieny i przyjęła sprawozdanie komisji budżetowej, komisji regulaminowej i komisji budowy nowego gmachu dla międzynarodowego biura pracy.

Następne zgromadzenie rady administracyjnej wyznaczone zostało na dzień 8 kwietnia 1925 roku.

MOŻLIWOŚĆ KRYZYSU GABINETOWEGO W JUGOSŁAWII.

Wiedeń, 14 października.

„Telegraphen Company” donosi z Belgradu, że w dniu wczorajszym odbyła się tam konferencja posłów partji radykalnych pod przewodnictwem Pasicza, na którym postanowiono nie wchodzić w pertraktacje z rządem Dawidowicza w sprawie rekonstrukcji gabinetu, wobec czego położenie gabinetu Dawidowicza jest bardzo trudne.

Amerykańskie Polisy Ubezpieczeniowe!

Posiadacze, pragnący domagać się swych praw, zechcą porozumieć się z Dr. praw. H. Winawerem, Warszawa, Koszykowa 70.

Sowiety proponują Łotwie wymianę więźniów politycznych.

Ryga, 14 października.

Rząd sowiecki ponownie zwrócił się do rządu łotewskiego z propozycją dokonania wymiany uwięzionych na Łotwie komunistów na obywateli łotewskich, uwięzionych w Rosji. Prasa łotewska do rządu rządowi udzielenie odmownej odpowiedzi.

Rzecznicy prawni podkreślają ze swej strony, że przyjęcie propozycji sowieckiej dawałoby w swym rodzaju gwarancję bezkarności działalności komunistycznej, na Łotwie, a zarazem przyczyni

niło się do zachwiania poczucia prawa wśród społeczeństwa łotewskiego.

STATYSTYKA WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH W KOWNIE.

Kowno, 14 października.

Jak wynika ze statystyki więźniów politycznych, znajdujących się w areszcie śledczym w Kownie, na 139 uwięzionych jest 62 Polaków, 38 Niemców, 36 Żydów i tylko 3 Litwinów. Statystyka ta świadczy najlepiej o ucisku mniejszości narodowych na Litwie.

Pokój

z całodziennym utrzymaniem przy inteligentnej rodzinie (izraelskiej) do wynajęcia 1-2 panom na stanowisku i z referencjami. Oferty do administr. „Republiki” pod „Dwóch panów”.

Niemcy w przededniu kryzysu gabinetowego.

W przededniu otwarcia parlamentu Niemcy stoją przed zadaniem utrwalenia rządu, które prowadzić musi bądź do rekonstrukcji gabinetu, bądź do urzędzenia nowych wyborów gdyż obecny stan rzeczy długo trwać nie może: podstawa rządu kanclerza Marksa jest zbyt krucha.

Świadomość ta istnieje na prawicy, na Świdawicy i w centrum. I otóż p. Marks usiłuje rozszerzyć rząd zarówno naprawo jak i na lewo, i utworzyć gabinet jednolitej narodowej, do którego weszłyby wszystkie partie państwowe, czyli od nacjonalistów do socjalistów, z wyłączeniem tylko skrajnie lewicowych komunistów, tudzież skrajnie prawicowych faszystów. Z pogodzeniem jednak tak programowo odległych od siebie żywiołów nie idzie tak łatwo.

Sprawa ta ma swoją historję. Podczas niedawnej kampanji wyborczej nacjonalisci zapewniali swoich wyborców, że mają „niezłomne” stanowisko przeciwko raportowi Dawesa. Gdy tedy po układzie londyńskim potrzebne były głosy nacjonalistyczne celem przeprowadzenia pewnych ustaw, wymagających kwalifikowanej większości, ludowcy niemieccy zaproponowali nacjonalistom, by ci sprzedali swą niezłomność za kilka tek ministerjalnych. Handel doszedł do skutku, ale nacjonalisci urządzili się tak, by z jednej strony móc oszukać swych wyborców, a z drugiej — móc zdobyć nęcące ich fotele. W sprawie ustaw niewymagających większości kwalifikowanej głosowali przeciw, do przeprowadzenia zaś ustawy kolejowej odkomenderowali niezbędną liczbę swych partyjników, tak że połowa frakcji głosowała „tak” a druga połowa „nie”.

Wyborcy nacjonalistyczni w kraju stali po stronie negatywistów, gdyż potępił plan Dawesa na nowo, lecz nie bacząc na to, ci sami przywódcy negatywistów, gdyż potępił plan Dawesa na nowo, lecz nie bacząc na to, ci sami przywódcy negatywistów pp. Hergt, Westarp et consortes wyteżają wszystkie usiłowania ażeby wejść do rządu, który ma plan Dawesa realizować, a zatem uprawiać nienawidzoną przez nacjonalistów „politykę wykonania”, zamiast reklamowanej przez nich „polityki uwolnienia”.

Polityka ogólna - narodowa, która mogłaby zadowolić socjalistów i demokratów, nie mówiąc o centrowcach i ludowcach, stać musi na gruncie raportu Dawesa, gdyż bez tego warunku lewica do koalicji nie przystąpi. W tym więc duchu kanclerz Marks ułożył wytyczne programy, w odpowiedzi wszakże na co, nacjonalisci odpowiedzieli kontrproponcjami. W ten sposób łatwo byłoby układy z nimi zerwać, gdyby nie ludowcy, którzy — zwłaszcza w swem skrzydle prawicowym — są ideowo bardzo spokrewnieni z nacjonalistami, przyczem i prawe skrzydło centrowców łączy ideowo do prawicy. Wechodzą tu w grę bardzo konkretne interesy zarówno partyjne, jak i warstwowe. Chodzi po pierwsze o zmianę całego siatki planu Dawesa na klasy pracujące i drobniemieszkańskie, jak to już raz uszysłone przy walce w Zagłębiu Ruhry, bo wszelki patriotyzm czy to będzie „wykonawczy”, czy „świebodzieielski” musi być uprawiany, zdaniem reakcji według systemu podziału pracy: kapitalisci mają o nim mówić, a warstwy niezamożne muszą go dźwigać na swoich barkach.

Powtórę ciężki przemysł subsyduje nie tylko nacjonalistom, lecz także ludowcom w tej samej sprawie mogą przybrać wobec wyborców rozmaite postawy, stojąc do ich gustu: radykalniejszą lub

bardziej umiarkowaną. Wskutek tego ludowcy tak jaskrawie podkreślają swe zobowiązania względem nacjonalistów odnośnie do tek, jakkolwiek nacjonalisci o zobowiązków swych w całości nie wypełnili.

Ludowcy pragnęliby najchętniej utworzyć blok czysto burżuazyjny tj. z wyłączeniem socjalistów. Ale na to nie pójdą demokraci. Ci ostatni popierają pomysł ogólnej jednolitej narodowej, twierdząc, że w zasadzie front jednolity narodu niemieckiego nie może być dość szeroki, ażeby uprawiać z powodzeniem nową politykę wykonania.

Jeżeli tedy nacjonalisci staną na gruncie konstytucji i gdy popierać będą dotychczasową politykę zagraniczną, demokraci temu najgoręcej przyklasną. Ale jedyną rękojmią uczciwego spełnienia przez nacjonalistów swych przyrzeczeń będzie to, że do koalicji rządowej wejdą także socjaliści, gdyż wtedy prawicowe i lewicowe zostaną zrównoważone i można będzie utworzyć podstawę kompromisową.

Gdyby zaś to nie nastąpiło, to jest gdyby nacjonalisci weszli do koalicji bez socjalistów, to zdaniem demokratów, rząd przechylił się zaraz na prawo, co w zakresie polityki zagranicznej doprowadziłoby do katastrofy, w dziedzinie polityki wewnętrznej wywołałoby wojnę cywilną na tle klasowym. Nie jest to teoreja, lecz przewidywanie oparte na doświadczeniu. Gdziekolwiek bowiem w poszczególnych autonomicznych prowincjach Rzeszy, w Bawarii, Turynji, Mek-

lenburgu, utworzyła się koalicja „mieszkańska”, wyniki jej są zastraszające. A przecież państewka poszczególne nie uprawiają własnej polityki zagranicznej.

Powtórzenie tego smutnego eksperymentu w Berlinie oznaczałoby tedy wydanie losu całego państwa na łup polityki awanturniczej prawicowych demagogów. Trzeba także wziąć pod uwagę wrażenie, jakie rząd prawicowy wywarłby zagranicą. Polityka wykonania związana jest zagranicą z partjami socjalistyczną i demokratyczną.

Jeżeli te dwie partie znajdują się w rządzie, lub przynajmniej biernie go popierają, jak to się obecnie dzieje z socjalistami, to opinja ententowa żywi zaufanie do całego rządu, nie na hałasy nacjonalistów francuskich, którzy usiłują rząd ten zdyskredytować. Z chwilą zaś, gdy socjaliści przejdą do opozycji, żadna siła nie pozwoli demokracji francusko-angielskiej wytłumaczyć opinji, że nacjonalisci niemieccy, biorący górę w rządzie, spełnią zobowiązania, które oni sami najgłośniej potępiają.

Z tego powodu demokraci niemieccy pod żadnym pozorem nie chcą przystąpić do koalicji rządowej bez udziału socjalistów.

Gdy się tedy okazało, że „jedność narodowa” tak zwana Volksgemeinschaft nie może się urzeczywistnić, demokraci zaproponowali, by wszystko zostało po staremu, dopóki rząd obecny przez samowolę jednej partji, lub całego ugrupowania stronnictw (nacjonalistów i ludowców) nie zostanie obalony publicznie w

parlamente. Co się tyczy centrum, to oba jego skrzydła uświadamiają sobie całe niebezpieczeństwo jednostronnego rozszerzenia bloku rządowego na prawo, gdyż musi to pociągnąć dla Niemiec oplakane konsekwencje w zakresie polityki zagranicznej. Poza to istniejące w centrum potężne organizacje robotnicze nie pozwolą na zjednoczenie się z przedsiębiorcami miejskimi i wiejskimi (fabrykantami i obszarnikami) przeciwko robotnikom socjalistycznym, gdyż mając przeciw sobie zjednoczony front opozycyjny złożony z socjalistów i komunistów, przywódcy centrowych organizacji robotniczych upadliby przy najbliższych wyborach. Wreszcie trzeba zauważyć, że obecna mała koalicja, to jest ludowcy, centrum i demokraci przy cichym udziale socjalistów, jakkolwiek jest może zbyt szczupła dla sprawnego działania rządu w chwili tak odpowiedzialnej, jak obecna ale od biedy jednak rządzić może, bo kwalifikowanej większości wymaganej do zmiany konstytucji rząd teraz już nie potrzebuje.

Tem mniej partje rządowe obawiać się potrzebują rozpuszczenia parlamentu, w razie gdyby rząd mimo to został obalony. Albowiem przy nowych wyborach mają wiele do wygrania a nie do stracenia, a prawicą zaś jest wręcz przeciwnie.

W chwili tedy, gdy piszemy te słowa, przesilenie uważane jest za czasowo zżegnane, czy odroczone, lecz rokowania trwają nadal i wszelkie niespodzianki są możliwe.

Lectes.

Nastroje przedwyborcze Londynu.

Samochody i samoloty na usługach agitatorów wyborczych. — Pesymizm Lloyd G. orga. — „Zakradanie się złodzieja do cudzego mieszkania”. — Totalizator przedwyborczy. — Na Mac Donalda stawiają 20 szylingów za jeden. — Wybory są dobrym „businesssem”.

(Od własnego korespondenta „Republiki”).

Londyn, 11 października.

Walka wyborcza rozgorzała już na dobre. Przywódcy partji mają przed sobą nielada zadanie: w ciągu 17 dni muszą objechać swoje okręgi wyborcze dla przeprowadzenia agitacji. Wybitniejsze osobistości poszczególnych partji objeżdżają okręgi wyborcze samochodami lub samolotami.

Premjer angielski objeżdża swe okręgi wyborcze własnym automobilem, a Asquith aeroplanem.

Głównie zacięta będzie walka wyborcza w Szkocji. Szkocja uważana jest powszechnie za twierdzę Labour Party i tam właśnie głównie koncentrują swe wysiłki jej przeciwnicy.

Walka o przyszłą władzę toczy się głównie między konserwatystami i labourzystami.

Nikt nie bierze dziś w Anglii pod uwagę hasel wyborczych liberałów, a tak potężny niegdyś Lloyd George sam rozmyśla nad tym, czy ma przetrzeć się do konserwatystów, czy też pójść na lewo.

Społeczeństwo angielskie pragnie za wszelką cenę posiadać rząd oparty na silnych podstawach parlamentarnych, któryby mógł samodzielnie przeprowadzić swój program.

Temu właśnie przypisać należy to zadowolenie wśród szerokich mas, jakie wywołały nowe wybory.

Konserwatystom i liberałom ostatnie posunięcia Mac Donalda na arenie parlamentarnej nie przypadły do gustu, a szczególnie dlatego, że premjer angielski, jako mistrz sztuki parlamentarnej zrozumiał od razu, że to sam nazwał „zakradanie się złodzieja do cudzego mieszkania”.

Liberałowie chcieli najpierw skompromitować rząd robotniczy sprawą redaktora pisma komunistycznego „Workers Weekly”, a dopiero potem go obalić. Tak podstępna polityka ostatecznie przypięczył swój przyszły los przy wyborach.

Zrozumiałe było dla każdego, że premjer Mac Donald nie dopuści do zrealizowania planu liberałów i zada im cios nie z ukrycia, lecz jawny — w postaci nowych wyborów.

Nowe więc wybory w Anglii spowodowali głównie liberałowie, którzy grubo za swoje czyny zapłacą.

Jedynym ratunkiem dla liberałów jest zblokowanie się z konserwatystami. Dotychczas prowadzone są w tym kierunku rokowania między tymi partjami, lecz ponieważ konserwatysty żądają zbyt wielkich koncesji, nie dały one pomyślnych rezultatów.

Gdyby jednak rokowania te dały pomyślny rezultat, wówczas Labour Party zyskałaby nowy i potężny argument przedwyborczy: „Walka ze zjednoczonym kapitałem”.

Szczególnie znamienitym objawem dla przyszłości Labour Party jest przystąpienie do niej wszystkich młodszych najwybitniejszych sił politycznych. Podczas gdy inne partje cierpią na brak rzątkich i energicznych członków, angielska partja pracy zyskuje z każdym dniem nowe potężne zastępy inteligencji, które wnoszą do niej nowe życie i zapal do walki o lepsze jutro klasy pracującej i o paćyfikację świata.

Londyn przedstawia obecnie wielką panoramę przedwyborczą.

Koło gmachów ministerjalnych kręca się niezliczona zastępy fotografów oraz

tlumy ludzi, którzy codziennie oczekują na wychodzących ministrów, by witać ich gromkimi okrzykami „speech” i domagać się wygłaszania mów politycznych.

Wszyscy żyją przyspieszonym tempem i z niecierpliwością oczekują dnia wyborów.

Anglicy uważają nawet wybory za dobry „business” i dokonywują zakładów pieniężnych.

Przeciwnicy Mac Donalda, głównie bankierzy płacą już za 1 szyling 42, tak pewni są wygranej konserwatystów.

Nie brak jednak i bankierów, którzy już dziś płacą 20 szylingów za 1 szyling przeciwnikom Labour Party.

Sumy zakładów wyborczych sięgają olbrzymich kwot, nie więc dziwnego, że wyborami zajmuje się nie tylko prasa, lecz ci, którzy na wyborach chcą dobrze zarobić, jakoteż i ci, którzy w zwycięstwie Labour Party widzą jedyny ratunek dla znękanej, chorej Europy.

H. Pas.

NIEBEZPIECZNY OKÓLNİK WĘGIERSKI WYWOŁUJE STO CZTERDZIEŚCI POJEDYNKÓW.

Budapeszt, 14 października.

Pewien wydany ostatnio okólnik ministerjum wojny spowodował 140 wyzwań na pojedynki. Wczoraj bili się ze sobą posłowie Halayn i Edri, obydwaj ranni. Prezydent ministrów hr. Bethlem będzie musiał również się bić.

NOWE TRZĘSIENIE ZIEMI.

Rzym, 14 października.

Obserwatorium w Faonzy sygnalizuje wielkie trzęsienie ziemi w odległości 5,500 klm. Trzęsienie trwa 3 godziny.

CASINO

Tylko dziś i jutro!

CASINO

POLA NEGRI

W NAPIĘTNOWANEJ

Kłeska mieszkaniowa ustać może za 30 lat.

Dwunastu największym miastom w Polsce brakuje 125,000 mieszkań.

W związku z referatem wygłoszonym na Radzie przemysłowej, zwrócił się spółpracownik warszawskiego „Kurjera Codziennego” do naczelnika wydziału ministerjum robót publicznych, znanego architekta i teoretyka inż. Romana Felińskiego z prośbą o wyjaśnienie, ile mieszkań potrzebuje Polska i kiedy ustać może kłeska mieszkaniowa, która przybierać poczyna znamiona ogólnie narodowej katastrofy.

Na podstawie obliczeń — mówi inż. Feliński w 12 większych polskich miastach 135.000 mieszkań, a w 5 największych miastach, t. j. w Warszawie, Lwowie, Krakowie, Poznaniu i w Wilnie, wynosi 75.000 mieszkań.

Chcąc pokryć ten deficyt w 12 miastach, uwzględniając normalny przyrost ludności, trzeba budować przez lat 10 co najmniej 25.000 mieszkań rocznie. Tym czasem w r. 1924 liczba rozpoczętych budowl nietylko nie odpowiada tej cyfrze ale była znacznie mniejsza, niż zeszłego sezonu budowlanego.

Uruchomienie budownictwa wpłynęłoby na zlikwidowanie kwestji bezrobocia.

Wprowadzenie w 12 większych miastach 25.000 mieszkań rocznie, przyjmując jedynie 2 pokojowe mieszkania za punkt wyjścia w obliczeniach, kosztowałyby rocznie około 325 milionów złotych. Doliczając do tego budowę rządowe, na leżałoby budować w roku za 365 milionów złotych.

Na ten cel potrzeba rocznie 800 milionów cegły, 180 milionów kg. wapna, 80 milionów kg. cementu, 420.000 m. sześć. drzewa ciesielskiego, 370.000 m. drzewa stolarskiego, 45 milionów kg. żelaza walcowanego, 100 milionów kg. żelaza lanego, nie licząc innych materiałów budowlanych.

Do przemurowania podanej ilości cegły potrzeba rocznie 12.500 murarzy. Po nieważ 1 murarz zatrudnia 6 robotników z innych pokrewnych zawodów, przeto znalazłoby zatrudnienie 200.000 osób i nie byłoby zapewne kwestji bezrobocia. Tym czasem rzeczywistość wskazuje, iż zaledwie jedna trzecia część programu budowlanego na każdy rok można było zrealizować. Czyli za 30 lat może dopiero Polska pokryć deficyt mieszkaniowy i jeśli w dotychczasowym tempie rozwijać się będzie budownictwo.

Zatarg z więźniami politycznymi został zlikwidowany.

Odsiadujący więzienie prewencyjne żądają przyspieszenia terminu rozpraw.

Jak wiadomo, więźniowie polityczni zostali przetranslokowani z ul. Targowej do więzienia przy ul. Gdańskiej.

Po rozmieszczeniu ich w ilości 100 osób w celach, zaczęli się oni buntować i wystąpili do naczelnika więzienia p. Bargela z całym szeregiem żądań, a między innymi by cele ich były czyszczone przez więźniów kryminalnych, by otrzymali swobodę w godzinach wstawaniu i układaniu się do snu, nie stawiania na baczność podczas apelu wieczornego i wizytacji przez władze zwierzchnie, oraz domagał się, by wszyscy więźniowie polityczni odbywali spaceru wspólnie, a nie oddzielnie każda cęła.

Naczelnik więzienia p. Bargel zapoznawszy się z temi żadaniami odmówił ich zadośćuczynienia, gdyż przeciwiwiają się one przepisom więziennym. Po kilku dniowym zatargu więźniowie polityczni pogodzili się z tem, że muszą się liczyć regulaminem więziennym, zrezygnowali ze swych żądań i w więzieniu panuje nadal wzorowy spokój.

Obecnie więźniowie odsiadujący prewencyjny areszt, złożyli podanie o rozmowę z prokuratorem kameralnym Krychowskim w sprawie przyspieszenia rozpraw, gdyż niektórzy z nich oczekują się już blisko rok. b.

Strejk protestacyjny pracowników biurowych w dniu rozpoczęcia jesiennej sesji sejmowej.

Międzyzwiązkowa komisja pracownicza na swem posiedzeniu z dnia 13 bm. po omówieniu sprawy pomocy bezrobotnym, uzgodniła stanowiska poszczególnych związków w skład jej wchodzących i stwierdziła, że pogłoski o istniejących w jej łonie rozdziewkach, oparte były na nieporozumieniu.

Jednocześnie uchwalono ogłosić w dniu ponownego otwarcia sejmiku jednogodzinny strejk protestacyjny przeciwko pominięciu pracowników umysłowych w ustawie o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia i zwrócić się do centrali warszawskich z propozycją spowodowania takiegoż wystąpienia w całym kraju.

Postanowiono także wysłać delegację do p. prezesa sądu okręgowego z prośbą przyspieszenia spraw dotyczących za targów między pracownikami, a pracodawcami. b

POKASANI PRZEZ WŚCIEKŁEGO PSA.

Miejski urząd weterynaryjny stwierdził wściekłość u psa, należącego do Moszka Woleckiego, zamieszkałego przy ul. Berka Joselewicza nr. 21. Pokasane przez tego psa 5 osób zostały wysłane przez wydział zdrowotności do zakładu Pasteur'owskiego w Warszawie.

Najpotężniejszy wróg ludzkości — gruźlica zbiera w Łodzi obfite żniwo.

Badania miejskiego wydziału statystycznego z zakresu statystyki gruźlicy rzucają światło na interesujące zagadnienie nasilenia gruźlicy wśród poszczególnych grup wyznaniowych.

Zmarło na gruźlicę:

	chrześcijan	żydów
1918 r.	1,892	878
1919 r.	1,878	659
1920 r.	1,260	361
1921 r.	979	264
1922 r.	1,196	211
1923 r.	1,242	232

Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że w 1918 roku żydzistanowali 40 proc. ogółu mieszkańców Łodzi, a w dniu 30 września 1921 r. (powszechny spis ludności) około 33 proc., to z przytoczonego wyżej zestawienia wyczytamy, iż śmiertelność z gruźlicy jest wśród ludności starozakonnej mniejsza, niż wśród ludności chrześcijańskiej.

Jeszcze wymowniejsze są dane, zaczerpnięte — podobnie jak i przytoczone wyżej — z będącego już w druku „Rocznika statystycznego m. Łodzi za rok 1923”, a dotyczące stosunku zgonów z gruźlicy do ogólnej liczby zgonów u każdej grupy wyznaniowej osobno.

Skutek ten przedstawiał się jak następuje:

	chrześcijan	żydów
1918 r.	32,5	28,9
1919 r.	27,2	24,6
1920 r.	17,8	14,6
1921 r.	17,5	13,0
1922 r.	19,6	12,4
1923 r.	18,8	12,4

Zestawienie powyższe uwidoczniło po ważne różnice w śmiertelności z gruźlicy wśród chrześcijan i żydów. W ostatnich dwóch latach 1922-23 wśród ludności chrześcijańskiej każdy piąty zgon

był spowodowany gruźlicą, wśród ludności starozakonnej — każdy ósmy.

Mniejsza śmiertelność z gruźlicy wśród żydów jest zjawiskiem dosyć powszechnym. Tak np. statystyka krakowska z okresu 1895 - 1900 wykazała, iż na 1000 chrześcijan przypadało średnio rocznie 8,2 zgonów z gruźlicy, gdy na 1000 żydów — tylko 4,6. W Prusach w okresie 1903 — 1907 na 1000 młodzieży w wieku do 15-go roku życia przypadało zgonów z gruźlicy: u chrześcijan 9,1, u żydów 2,6.

Stanisław Serkowski w swej rozprawie p. t.: „Przyrost naturalny ludności jako zagadnienie higieny socjalnej” (Warszawa, 1917 r.) objaśnia omawiane zjawisko mniejszym rozpowszechnieniem wśród żydów chorób wenerycznych, alkoholizmu, ścisłjszym spełnianiem przepisów zdrowotnych, jak np. szczepienie ospy, większą pieczą nad dziećmi (matki karmią same dzieci) i wogóle nad zdrowiem. Podobnie dr. Seweryn Sterling na podstawie materiałów sekcji do walki z gruźlicą w Łodzi stwierdza, iż „żydzi we wcześniejszych okresach choroby dbają o pomoc racjonalną” i przytacza, że żydzi stanowią trzecią część ludności w Łodzi, zgłaszają się do sekcji w sile liczebnej prawie tej samej, co i dwa razy liczniejsza ludność chrześcijańska (sprawozdanie z działalności sekcji w „Informatorze m. Łodzi” z 1920 r.).

Nawet proletarij żydowski, gnieźdzący się w najgorszych, przeludnionych noraach, wykazuje mniejszą śmiertelność, niż proletarij chrześcijański, który żyje w dużo higieniczniejszych warunkach (Serkowski). Alfred Sokołowski objaśnia tę nadzwyczajną odporność żydów tem, że, żyjąc w zamkniętym ghetto, lepiej aklimatyzują się do złych warunków mieszkaniowych.

Nowa afery tytoniowa osławionego p. Gomulaka.

Aresztowany został również urzędnik tej firmy, Elmrich, znany działacz chadecki.

Wczoraj w urzędzie walki z lichwą odbyło się dochodzenie wstępne w sprawie hurtownika tytoniowego Gumulaka i jego buchaltera Zygmunta Elmricha. Zeznania dwudziestu przesłuchanych w urzędzie świadków dały w wyniku nader obciążający materiał. Okazało się bowiem, że Gumulak pobierał nie tylko wygórowane ceny za wyroby tytoniowe, ale dla utrudnienia wykrycia tego przestępstwa odpowiednio przerabiał rachunki, wystawione detalistom. Wyszło również na jaw, iż względami p. Gumulaka cieszyli się tylko niektórzy detaliczni sprzedawcy np. p. Cieślowski Główna 2, który przed paroma dniami z hurtowni Gumulaka otrzymał 30 tys. szt. papierosów „Seraj”, 5 tys. szt. „Ergo” oraz 25 kg. tytoniu „Janosik”, inni zaś otrzymywali przeciętnie od 100 do 500 sztuk.

W czasie dochodzenia wspomniany

wyżej Cieślowski nie zdołał wylegitymować się rachunkami na wymieniony towar, wobec czego urząd walki z lichwą ukarał go 1 miesiącem bezwzględnej kary resztu i 1000 zł. grzywny.

Za brak rachunków zostali również ukarani i inni detalicisci, cieszący się względami Gumulaka. Ciekawą jest rzeczą, czy Cieślowski, otrzymawszy powyższe gatunki papierosów i tytoniu, sprzedawał je w swoim sklepie i po jakich cenach. Zrozumiałem jest teraz, Gumulak ustalicznie skarżyli się, że nie otrzymywali należnej ilości papierosów. Stwierdzono również, że Gumulak sprzedawał papierosy i tytonie zamiejscowo przez pośredników.

Po skończonym dochodzeniu wstępnej sprawy przekazano sądowi pokój

Waluty z eksportu muszą być odstępowanie Bankowi Polskiemu Nowe rozporządzenie ministerstwa skarbu.

Warsz. kor. „Republiki“ telefonuje:
Ministerstwo skarbu przystąpiło do opracowania na podstawie ustawy, upoważniającej ministra skarbu do regulowania obrotu dewizowego, specjalnego rozporządzenia, którego mocą wprowadzony zostanie obowiązek odstępowania Bankowi Polskiemu walut z eksportu węgla, koks, brykietów, żelaza i wyrobów żelaznych, cynku, ołowiu i wyrobów z

tych metali oraz kwasu siarczanego i produktów chemicznych koksowni.
Rozporządzenie to rozciągnie obowiązek odstępowania walut obcych z eksportu na całą Polskę, zmieniając podstawy prawne tego zobowiązania, gdyż zamiast zawierania umów z poszczególnymi organizacjami, wejdą w zastosowanie ustalone dla całego państwa przepisy rozporządzenia ministerjalnego.

Wpływy z danin i monopolu, a budżet na rok 1924.

Warsz. kor. „Republiki“ telefonuje:
Tymczasowe zestawienie wpływów z danin publicznych i monopolów wskazuje, iż w ciągu 9 miesięcy r. b. z podatków pośrednich, ceł, opłat stemplowych i należności oraz z monopolu wpływy rzeczywiście przewyższyły znacznie sumy preliminowane, co zawdzięczać należy w znacznym stopniu usprawnieniu aparatu administracyjnego w dziale podatkowym i naprawie stosunków skarbowo-gospodarczych.
W ciągu 9 miesięcy z podatków pośrednich zamiast 57 proc. wpłynęło do skarbu państwa 89 proc. sum preliminowanych w budżecie całorocznym, z ceł 113 proc. z opłat stemplowych i należności 106 proc. i wreszcie z monopolu 111 proc.

Podatki bezpośrednie wpłynęły w mniejszym rozmiarze w stosunku do preliminarza całorocznego — głównie z powodu rozkładu terminu ich płatności i przetrzucenia tych terminów na końcówki miesiące roku.

Zamknięcie wystawy polskiej w Konstantynopolu.

Konstantynopol, 14 paździer.
Świeżo zamknięta wystawa polska w Konstantynopolu jest wielkim sukcesem, którego doniosłość da się określić w całej rozciągłości dopiero w przyszłości.

Wystawa mieściła się w 11 dużych salach. Zwiedziło ją blisko 100, tys. osób, w tem delegacje: anatolijskie, bułgarskie, rumuńskie, perskie, afgańskie, greckie i syryjskie, nadto ministrowie i specjaliści delegacji rządu tureckiego.

Dokonywano transakcji przeważnie w dziedzinie: metalurgii, włókiennictwa, papiernictwa, maszyn, zwłaszcza rolniczych, chemikalii, galanterji, koszykarstwa, olejów mineralnych, wyrobów platerowanych i innych. Ogromna większość (200) fabryk reprezentowanych na wystawie, dokonała transakcji z towarami w miejscu swych przedstawicieli, towary zaś oddaje na skład. Szereg kupców pol-

skich wyjechało do Anatolji w celu znalezienia tam przedstawicieli dla swych firm. Kupcy tureccy są zadowoleni z przeprowadzonych transakcji.

Wystawa ugruntowała stosunek polskiego przemysłu na wschodzie i na Bałkanach i dała sposobność nawiązania serdecznych węzłów między społeczeństwem tutejszem a polskim. Prasa turecka podnosi, że Polska jest poważnym producentem i stawia nas w szeregu wielkich państw przemysłowych. Dalej prasa podkreśla wysoki poziom naszej techniki oraz pracowitości. Szereg kupców tutejszych wybiera się do Polski na przyszłe Targi wschodnie, projektując urządzić tam pawilon turecki. Koncerty Sielskiego i Szymanowskiej cieszyły się tu wielkim powodzeniem. Szereg Turków wybiera się na studia do wyższych uczelni polskich, lub na praktykę do fabryk polskich.

Wiadomości gospodarcze.

PODWYŻKA CEN WĘGLA ŚLĄSKIEGO.

Katowice, 14 października.
Konwencja węglowa postanowiła wczoraj podwyższyć cenę węgla wskutek podwyższenia zarobków w górnictwie z dniem 1 października, zarządzonego na mocy wyroku Nadzwyczajnego sądu rozjemczego, który został zatwierdzony przez ministerstwo pracy.

Podwyższona będzie cena węgla grubego o 2 zł., a kosa i orzech o 1,5 zł. na tonnie. Postanowiono nie podwyższać cen węgla dostarczanego polskim kolejom państwowym w nadziei, że taryfy kolejowe zostaną obniżone. Podwyższenie cen nie dotyczy gatunku węgla drobnego i miału oraz węgla wysyłanego zagranicę. Przy utrzymaniu dawnych cen węgla dla zagranicy kierowano się potrzebą sprostania konkurencji z węglem niemieckim i angielskim.

POLSKIE SKŁADY WOLNOCIOWE W GALACU.

Polska Agencja Telegraficzna.
Konstantynopol, 14 października.
W Galacu założono wielkie składy towarowe wolnościowe, wyłącznie dla towarów polskich. Wielu wystawców zostawiło tam swoje towary.

„DEMAT“ ZLIKwidOWANY.

Polska Agencja Telegraficzna.
Warszawa, 14 października.
Ministerstwo przemysłu i handlu podało do wiadomości, że oddział dla likwi-

dacji dematu wojskowego (Demat) zakończył z dniem 1 października r. b. swe czynności, przekazując zlikwidowanie pozostałych agend komisji likwidacyjnej.

POLSKO-NIEMIECKIE ROKOWANIA HANDLOWE.

Agencja Wschodnia.
Berlin, 14 października.
Dzienniki ogłaszają komunikat o rokowaniach handlowych polsko-niemieckich.

Według tego komunikatu, wstępne rozprawy już się rozpoczęły, przyczem okazało się, że ze strony Niemiec proponowano zawarcie układu prowizorycznego — kilkumiesięcznego, na podstawie obopólnie przyznanej klauzuli największego uprzywilejowania.

Rokowania mają się rozpocząć w Warszawie, a później toczyć się dalej w Berlinie.

Wzrost niemieckiego przemysłu cukrowego Cukrownie dolnośląskie zwiększą eksport cukru do Anglii.

Wrocław, 14 października.
Polska Agencja Telegraficzna.
Dolnośląski przemysł cukrowy jest bardzo znaczny i odgrywa poważną rolę Cukru z kampanji zeszłorocznej jest jeszcze pod dostatkiem, cena cukru była w handlu hurtowym 33 mk. rent. za 1 centnar (w sumie tej mięci się podatek od cukru w wysokości 16 mk.) w handlu drobnym 76—80 fenig. za 1 kg.

Cukrownie czynią już przygotowania do kampanji tegorocznej. W r. b. spodziewają się większego urodzaju buraków, niż w roku ubiegłym, mianowicie około 150—200 centnarów na morg (0,25 ha) w roku 1923 — 130 centnarów, liczą też na większą wydajność buraków o ile słońce dopisze.

Cukrownie śląskie zamierzają w br.

eksportować zagranicę (zwłaszcza do Anglii) większą ilość cukru, niż w latach poprzednich, zmusza ich do tego przede wszystkim brak kapitału, oprócz tego zagranicę, udzielając niemieckiemu przemysłowi cukrowemu kredytu, żąda zwrotu w cukrze.

Z tego też powodu wiele cukrowni śląskich zaopatruje się już w maszyny rafinacyjne oraz maszyny do rabania cukru, przeznaczonych na eksport. Niektóre firmy, które już w roku ubiegłym eksportowały do Anglii cukier musiały się go pozbyć za bezcen, gdyż kupcy angielscy odmówili przyjęcia tego cukru jako nieodpowiadającego wymaganiom.

W roku przyszłym należy więc wobec tego liczyć się z brakiem cukru, który zmusi Niemcy do importowania cukru z zagranicy.

GOTÓWKA.

Dolary 5,185
Funtów angielskich 23,32
Belgia 25,15
Holandia 203,62
Londyn 23,35 — 23,30
Nowy Jork jak gotówka
Paryż 27,35
Praga 15,40
Szwajcaria 99,825
Wiedeń 7,325
Włochy 22,75 — 22,725
Sztokholm 138,25

CZEKI.

Wiedeń 7,325
Londyn 23,35 — 23,30
Paryż 27,35
Praga 15,40
Szwajcaria 99,825
Wiedeń 7,325
Włochy 22,75 — 22,725
Sztokholm 138,25

WIECZORNA POGIEŁDA AKCJOWA.

Agencja Wschodnia.
Warszawa, 14 października.
Tendencja dla walut utrzymana, dla walut bez zmiany.
Zieleniewski 9,75.
Chodorów 5,50.
Sp. Zar. 7.
Starachowice 3,05.
Lilpop 0,75.
Węgiel 4,05.
Ostrowiec 7,85.
Modrzejów 5,25.
Bank Zachodni 2.
Kijewski 0,26.
Cukier 4,40.
Żyrardów 18.
Spirytus 2,70.
Habermusch 5,40.
Zgierz 2,70.

NOTOWANIA ZŁOTEGO ZAGRANICĄ.

(w przekazach na Warszawę) z dnia 14 października 1924 r.
Gdańsk 107, 11—107, 64.
Zurych 100, 25.
Paryż 367.
Londyn 23,30.
Nowy Jork 19,25.
Wiedeń 135, 70—136, 7.
Praga 652, 50—658, 50.
Bukareszt 35,40.
Czerniowce 35,50.
Ryga 102.

GIEŁDA GDANSKA.

Gdańsk, 14 października.
Notowano w guldenach gdańskich:
100 złotych polskich 107,61—108, 14.
100 dolarów ameryk 556,73—559,07.
Czek na Londyn 25,07—25,07.
Wypłaty telegraf. na Londyn 25,08—25,80, na Berlin 132,468—133,132.
Na Nowy Jork 556,98—559,77.
Na Holandję 218,45—219,55.
Na Zurych 106,98—107,52.
Na Warszawę 107,11—107,64.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, 14 października.
Berlin 123 i pół.
Holandia 203,50.
Nowy Jork 521,50.
Londyn 23,42 i pół.
Paryż 27,42.

Medolan 22,82.
Bruksela 25,25.
Praga 15,45.
Budapeszt 0,0067 i pół.
Belgrad 7,45.
Sofja 2,80.
Bukareszt 2,80.
Warszawa 100,75.
Wiedeń 0,0073 i pół.

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Londyn, 14 października.
Nowy Jork 450,06.
Francja 85,57 i pół.
Belgia 93,12 i pół.
Włochy 102,82.
Szwajcaria 23,47 i pół.
Hiszpania 33,40 i pół.
Portugalia 2,03.
Holandia 11,45 i trzy czwarte.
Danja 25,82 i pół.
Norwegia 31,60 i pół.
Szwecja 16,92 i pół.

GIEŁDA PARYSKA.

Paryż, 14 października.
Londyn 85,60.
Nowy Jork 19,03.
Belgia 91,73.
Hiszpania 256.
Włochy 83,20.
Szwajcaria 363,75.
Norwegia 272,50.
Szwecja 506.
Holandia 746.
Praga 56,60.
Rumunia 10,25.

AKCJE.

Bank dyskontowy 5,50
Bank Handlowy 6,60
Bank dla handlu i przemysłu 1,15
Polski Bank Handlowy 2,70
Bank zachodni 1,95
Bank związku spółek zarobk. 6 — 7
Bank związku ziemian 0,30
Cerata 0,33
Sole potasowe 3,70
Zgierz 2,60 — 2,65
Spiess 1,60 — 1,58
Elektryczność 1,65 — 1,75
Chodorów 5,35 — 5,45
Czersk 0,71 — 0,72
Częstocice 2,20 — 2,30
Gostawice 2,57 — 3,20
Cukier 4,12 — 4,40 — 4,35
Firley 0,40
Łazy 0,15
Drzewo 0,50
Węgiel 3,60 — 3,70 — 3,65
Cegielski 0,57 — 0,60 — 0,68
Lilpop 0,72 — 0,75 — 0,73
Modrzejów 4,70
Nnorblin 0,84 — 0,85
Ostrowieckie 7,60 — 7,75
Parowóz 0,35 — 0,37
Pocisk 2, —
Rohn i Ziel. 0,60
Rudzi 1,60 — 1,65
Starachowice 2,71 — 3, —
Ursus 2,55
Zieleniewski 9,75
Zawiercie 31 — 32,50
Żyrardów 17, — 17,90
Borkowski 1,30 — 1,25 — 1,27
Habermusch 5,30 — 5,25 — 5,35
Spirytus 2,66 — 2,60 — 2,68

Czytajcie „Express Wieczorny“

Obrabowanie pałacu królewskiego w Mecce

Paryż, 14 października.
Agencja Wschodnia.
Mekka jest już zupełnie odcięta od morza. Król Ali i jego zwolennicy znajdują się w połowie drogi między Mekką a morzem.

W Mekce panuje silne wzburzenie umysłów. W niedzielę wieczorem dopuszczono się w kilku miejscach plądrowa

nia, przyczem pałac królewski został całkowicie obrabowany.
Korespondent „Daily Chronicle” donosi, że — zdaniem wszystkich poważnych osobistości — Anglja ponosi częściowo odpowiedzialność za to co się stało i nie może obojętnie przypatrywać się wtedy, gdy stworzone przez nich samych państwo króla Husseina zmienia się w ruinę.

Na życie ex-cesarza Wilhelma dybał jakiś warjat.

Wiedeń, 14 października.
Polska Agencja Telegraficzna.
„Neue Freie Presse” donosi z Amsterdamu, że policja holenderska aresztowała pewnego Niemca, który chciał się przedostać do Doorn, aby zamordować b. cesarza niemieckiego. Po wielu próbach udało mu się przekroczyć granicę za fałszywym paszportem. Władze amsterdamskie są zdania, że aresztowany

jest członkiem bandy spiskowców, która postawiła sobie za cel zamordowanie Wilhelma.

FRANCUZ POBIŁ ŚWIATOWY REKORD WYSOKOŚCI

Paryż, 14 października.
Lotnik francuski Collio pobił rekord światowy, osiągając na swym aparacie wysokość 12.066 mtr.

3 zł.
Narutowicza 13

Do mieszkańców m. Łodzi

Zakład fotograficzny i Pracownia Portretów

ZJEDNOCZONYCH FOTOGRAFÓW

ul. Narutowicza 13
(Dawniej Dzielna.)

3 zł.
Narutowicza 13

Podajemy do wiadomości Sz. Klienteli, która oceniając nasze starania i przekonała się nie tylko o taniść lecz i o dobrym wykonaniu naszych zdjęć fotograficznych. Pozostawiamy nadal ceny konkurencyjne.

6 poczt. retuszowanych cała figura tylko 3 zł.

Narutowicza 13
3 zł.

UWAGA Prosimy Sz. Klientelę fotografować się w godz. przedpołudniowych dla uniknięcia oczekiwania długich kolejek

Fotografia otwarta od 9-tej r. do 6-tej w.

Narutowicza 13
3 zł.

Dyrekcja Koncertów: **Alfred Strauch** Tel. 13-35

SALA FILHARMONJI

JUTRO, w czwartek o g. 8.30 wiecz.

3-ci koncert z cyklu „MISTRZOWSKICH KONCERTÓW”

Wykonawca programu:

HENRI MARTEAU

Znakomity skrzypek wirtuoz

Pzy fortepianie: **Dr. Edw. STEINBERGER**

PROGRAM: Karol Szymanowski: Sonata op. 9. (Pierwsze wykonanie w Łodzi). Dvorak: Koncert skrzypcowy A-moll op. 53. Czajkowski: Serenada melancolique Saint-Saens: Introduction et Rondo capriccioso.

Niedziela, dnia 19 października o g. 4-ej po poł.

3-ci Koncert Popołudniowy

Wykonawca programu:

IGNACY DYGAS

STANISŁAW GRUSZCZYNSKI

Przy fortepianie Dyr. Teodor RYDER.

W programie: Moniuszko: „Hrabina”. Puccini: „Dziewczyna z Zachodu”. Paderewski: „Manru”. Czajkowski: „Dama Pikowa”. Puccini: „Manon”. Leoncavallo: „Pajace”. Massenet: „Werther”. Rotoli: „Zona mi będzie sztandar mój pułkowy”. Wagner: Wyjści z II i III aktu z op. „Lohengrin”. Wagner: Wyjści z II i III aktu z op. „Tristan i Izolda”.

Bilety od 2 zł. do 8 zł. na powyższe koncerty nabywać można w kasie Filharmonji codziennie od 10 i pół do 1 i pół oraz od godziny 3 i pół do 7-ej wieczorem.

LECZNICA

dla przychodzących chorych i Instytut Roentgenowski

przy ul. Zgierskiej 17. — Tel. 16-33.

Dr. Rakowski uszu, nosa i gardła — od 9—11 i od 2—3 po poł.

Dr. Goldstein-Polak choroby oczu — od 11 i pół—1.

Dr. Różaner weneryczne i skórne — 9—10 i pół i 1—2

Dr. Justman choroby nerw. od 11 i pół—2

Dr. Rozencwajg choroby dzieci — 10—11 i 3—4 po poł.

Dr. Papierny choroby kobiet i akusz. od 11 i pół—1.

Dr. Kantor chirurg. — od godz. 2—3.

Dr. Weinberg wewnętrzne od 4—5.30

Dr. Stupel gab. Roentgen. — od 3—6.

Zastrzyki.—Masáže.—Elektryzacja.

Szczepienie ospy. Przy lecznicy utworzony został Instytut Roentgenowski dla prześwietlań i zdjęć. Lampa kwarcowa Elektryczny Inhalatorjum Wszelkie analizy (krew, mocz i płwocin). — Wizyty do domu.

— — — Porada zł. 2. — — —

Miejski Kinematograf Oświatowy

Wodny Rynek № 44.

Od poniedziałku, dn. 13 października r.b.

Trzej Muszkieterowie

wg. słynnej powieści Aleksandra Dumasa. serja III i IV (12 aktów).

Początek seansów: dla młodzieży o g. 3 pp. dla dorosłych o g. 6 i 8.45 w.

W sali „Domu Ludowego” będzie wyświetlana I i II serja obrazu „Trzej Muszkieterowie” od 13 do 18 b. m. codziennie 1 seans. Początek o g. 3 pp.

Zakład Krawiecki damski

Sz. Kaczka

6-go Sierpnia (Benedykta) 10.

Sezon jesienny i zimowy się rozpoczaf. 6943 12

Teatr niemiecki w „Scali”

Dyr. Dr. Rob. LOHAN.

W srodę d. 15 października o g. 8.15 wiecz.

grana z ogromnem powodzeniem

Aimée

komedia w 3 aktach PAULA GERALDY

W czwartek, d. 16 październ. o g. 8.15 w. premjera z życia

Pani LOHENGRIN

Komedia w 8 akt.—A. Frydmana i F. Lutzerna.

Komedia ta grana była we Wiedniu przez cały sezon.

ZARZĄD

Spółki Akcyjnej Kolei Elektrycznej Łódzkiej

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że wyznaczone na dzień 13 października 1924 roku

24-te ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

nie doszło do skutku z powodu przedstawienia niedostatecznej ilości akcji.

Zgodnie przeto z § 58 Statutu pomienione Walne Zgromadzenie odbędzie się w drugim terminie, w piątek, dnia 31 października 1924 r. o godz. 4 po południu w lokalu Banku Handlowego w Łodzi przy Alejach Tadeusza Kościuszki № 15 i będzie prawomocne bez względu na ilość złożonych akcji.

PP. Akcjonariusze, zamierzający uczestniczyć w tem Zgromadzeniu, winni stosownie do § 45 Statutu złożyć swe akcje lub kwity depozytowe w biurze Zarządu w Łodzi przy ul. Tramwajowej № 6 najpóźniej do dnia 24 października 1924 r.

Porządek dzienny Zgromadzenia:

1. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania oraz bilansu i rachunku zysków i strat za okres operacyjny od 1 czerwca 1923 r. do 31 grudnia 1923 r.
2. Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu otwarcia w złotych na dzień 1-go stycznia 1924 r. Ustalenie wysokości kapitału zakładowego i innych kapitałów własnych oraz ilości i nominalnej wartości akcji złotych.
3. Reasumcja poprzednio zapadłych uchwał w przedmiocie powiększenia kapitału zakładowego. Powiększenie kapitału zakładowego przez wypuszczenie nowych akcji na zaspokojenie wierzytelności Gminy Miejskiej Łódź, z wykluczeniem akcjonariuszów od prawa poboru.
4. Przyjęcie statutu w brzmieniu, ustalonym w załączniku do aktu, zeznanego przed notariuszem w Łodzi Czesławem Chrzanowskim w dniu 25 listopada 1922 r. za No. 16997, ze zmianą § 7 i 8
5. Wybór członków Zarządu i ich z astępców oraz członków Komisji Rewizyjnej na rok 1924. 7888

Jutro ciagnienie! Pospieszcie się!

ciagnienie 10 Loterii Państwowej 1-ej klasy odbywa się dnia 16 i 17 Października r. b.

Główna wygrana 250.000 złp.

Cena całego losu 24 złp.; jedna czwarta losu 6 zł.

Losy nabywać można w ograniczonej ilości w znanym kantorze Loterii

Izraela Litmana Piotrkowska 32.

Przyjmuję zarządzanie domami w Berlinie na bardzo dogodnych warunkach i zapewniam zysk z każdego domu. Jednocześnie pośredniczę w kupnie i sprzedaży domów i załatwiam hypoteki. Korespondencja w polskim, niemieckim i rosyjskim języku. Pierwszorzędne referencje w kraju i zagranicą.

M. Hirsch

BERLIN-CHARLOTTENBURG
Schiffstr. 61.

7892-2

Pracownia sukien i kostjumów

„LA SAISON”

Andrzeja 9, II p.

Ceny przystępne.

Najnowsze modele paryskie.

Jest do sprzedania

PLAC

dwufrontowy

około 15-000 łokci kwadratowych w centrum miasta Piotrkowa. Cena przystępna. Wiadomość Piotrków ul. Kaliska 10 m. 2 W. Gartje-wowa 898-2

Do sprzedania.

Elektryczna piękna zbrozua lampa stołowa

oraz 1 elektryczny tyrandol.

wszystko stylowe. Wiadomość: ul. Gdańska 1 m. 4, od 2—3 i od 6—8.

SZKŁO OKIENNE

dachowe, ornamentowe, katedralne, kolorowe i t. p. Kit szklarski. Litery szklane

Kompletne szklenie budowli

Materiały budowlane i szkło

TR. HA. ELT

ul. Pusta 17, tel. 34—53.

Wynajmę pokój z utrzymaniem dwóm studentkom.

Warszawa, ul. Sienna 45-m. 36.
Telefon 177-71, godz. 4—6 p. p.

Place

różnej wielkości w pobliżu ul. Kątnej do sprzedania. Wadomość: ul. Kątna 17 m. 7 916-3

Rosyjski Teatr Artystyczny „SARAFAN” pod dyrekcją Eugenjusza Dubrowina. (w sali Stow. Handl.) Piotrkowska 108.

Od piątku dnia 17-go października do niedzieli 26 października 1924 r. **10 gościnnych występów!** Od piątku dnia 17-go października do niedzieli 26 października 1924 r.

Codziennie o godz. 8 min. 30 wiecz.

W PROGRAMIE:

Atawerdy — scenka z życia górali kaukaskich.
W cerkwi — obraz śpiewno-muzyczny P. Czajkowskiego.
Pieśń katorżników — obrazek z życia więźniów syberyjskich.
Dwie dusze — wiersz mistyczny.

W rosyjskiej wsi — ros. pieśni i tańce ludowe w wykonaniu całego zespołu — chóru baletu i orkiestry.
Serenada Tilly-Bom — sketsz hiszpański.
Przy świetle księżycy — dramat mimiczny.
Wiązanka z baśni Kryłowa — humoreska w obrazkach.

Udział przyjmuje zespół składający się z **28 osób** Chór męski damski i mieszany. Balet, tańce solowe i grupowe. Artysci scen dramatycznych i inni.
 Reżyser: **Mikołaj Orłow.** Kierownik chóru: **Paweł Władimirow.** Kapelmistrz: **S. Timiejew.**

Bilety w cenie od 2 zł. do 8 zł. do nabycia przy kasie teatru, ul. Piotrkowska 108, od 11—2-ej i od 5—7-ej w.; od piątku codziennie od g. 11—2 i od 5-ej w. do końca przedstawienia.

UWAGA: Uprasza się Sz. Publiczność o punktualne przybycie na przedstawienia, gdyż po rozpoczęciu programu wstęp na salę będzie wzbroniony.

SALA FILHARMONJI.

DZIS, SRODA, dnia 15 października o godz. 8 w. (1 dzień wolnych świąt)

wyglasi **ODCZYT** słynny żydowski filozof i świętym mówca

Dr. CH. ZYTŁOWSKI na temat: **Bohowa walka żydowskiego narodu o egzystencję.**

TEZY:

- 1) Renan o żydowskiej historii.
- 2) Naród jako organizm kulturalnej twórczości.
- 3) Fizyczna i duchowa walka o egzystencję narodu.
- 4) Prawodawstwo talmudu.
- 5) Idee mesjanizmu i wiara w cuda.
- 6) Chiw Al Balchi i Reb Sadja Hagoen.
- 7) Filozofja Arystotelesa i Reb Jehuda Halewi.
- 8) Rambam.
- 9) Alegoriści i astrologowie.
- 10) Kabala i ruch mesjanizmu.
- 11) Sabetaj Cwi i Spinoza.
- 12) Chasydyzm.
- 13) Epoka „Haskala” i asymilacja.
- 14) Duchowa walka w dobie obecnej.

Bilety już do nabycia przy kasie Filharmonji od 10 do 1 i od 3.

Orkiestra Filharmoniczna w Łodzi.

(Zarząd i Sekreterjat Piotrkowska 79, tel. 36)

Sala Filharmonji

W niedzielę, dn. 19 października 1924 r. o godz. 12 w poł. **II-gi Poranek Symfoniczny „Chopinowski”** (ludowy)
 Ku uczczeniu 75-iej rocznicy zgonu Chopina
 Dyrekcja: **BRONISŁAW SZULC**
 Solista **Prof. Zygmunt Lisicki** (fortepian).
 W programie m. in.: Grande Polonaise, Preludium C-moll „Odlot ducha” Chopin-Glazunow; „Choniniana”. 6 pieśni w instrumentacji T. Rydera. Koncert fort. F-moll.

We wtorek, dn. 21 października 1924 r. o godz. 8.45 wiecz. **III-ci Wielki Koncert Symfoniczny** 3-ci z I-go Cyklu Abonamentowego
 Dyrekcja: **OSKAR FRIED**
 Solistka **KATHLEEN PARLOW** (skrzypaczka światowej sławy)
 W programie m. in.: L. v. Beethoven: Symfonia № 3 „EROICA” J. BRAHMS: koncert skrzypcowy; C. M. v. Weber: Uwertura do op. „Oberon”.
 Bilety do nabycia w gmachu Filharmonji przy kasie № 2 od 11—1.30 i od 3.30—7.

KALOSZE

w wielkim wyborze, najnowszych fasonów na podszewce flanelowej, trykotowej i wełnianej, ze składu fabrycznego:

Zjeźnoczonych Fabryk WYROBÓW GUMOWYCH — Harburg-Wiedeń dawniej Menier J. N. - Reithotter **Wimpassing,** poleca na nadchodzący sezon

Biuro Techniczno - Handlowe „ENERGJA”
 Łódź, Dzielna 44. Telefon 1433.
 Sprzedaż hurtowa.

Karol Koischwitz

Skład Fortepianów i pianin
 → Łódź, Moniuszki 2. ←
 Telefon 24-72.

Przedstawiciel światowych firm.

Firma egz. od 1892 r.

BECHSTEIN, BLÜTHNER, FEURICH, GROTRIAN-STEINWEG, IBACH i t. p.

Fishasmonje, pianina automatyczne i automaty samogrające.

Ceny przystępne. — Dogodne warunki. — Kupno i sprzedaż używanych instrumentów. — Repersacje, strojenia, transporowanie. — Pianina do wynajęcia. — Tabor. Etar—Podstawski szklane.

Roczny Wieczorowy Kurs Tkactwa przy Szkole Przemysłowej ul. Pomorska 48.

Kancelaria przyjmuje zapisy codziennie, prócz sobót i niedziel od godz. 7 do 9 wiecz.

Nadeszły Brunswik - gramofony z Ameryki PŁYTY ARTYSTYCZNE z Ameryki i z Niemiec Mandoliny i gitary z Włoch. Prawdziwe „Elito”-struny tylko u

Gottlieba Tesznera, Piotrkowska 34.

SZKOŁA TANCA BRAUN H. GUTSZTADT

Dr. med. Akuszerka choroby kobiece. **Zachodnia 62.** Tel. 29-52. Przyjmuje od 9—10 i pół. i od 4—9.

Dr. med. Akuszerka choroby kobiece. **Zachodnia 62.** Tel. 29-52. Przyjmuje od 9—10 i pół. i od 4—9.

Dr. med. Akuszerka choroby kobiece. **Zachodnia 62.** Tel. 29-52. Przyjmuje od 9—10 i pół. i od 4—9.

Dr. med. Rózaney

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe, leczenie sztucznym słońcem górskim.
 Dzielna № 9. Przyjmuje od 8—9 i pół i od 4—8. Tel. № 28-98.

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne. Leczenie Rentgenem i kwarcową lampą. Przyjm. od 10—12 i 5—7.
 Nawrot № 7. Telefon 28-07.

Dr. J. M. HALTRECHT

Akuszerka i choroby kobiece. Piotrkowska 26 przyjmuje od 10—12 i 4—6.

Dr. E. Ekkert

Kilińskiego 143 trzeci dom od głównej.
 Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych. Godz. przyj. od 12—3 i od 7—9 w. Panie od 3—4. 763628

Lekarz - dentysta B. Markus Nushamowa

Piotrkowska 51
 przyjmuje codziennie prócz niedzieli i świąt do godz. 10—1 i 3—7

Lekarz - Dentysta F. SEIDENGART

Łódź, Zawadzka 10. Przyjmuje codziennie od 10—1 i od 3—7 pp.

Elegancki Browning

do noszenia w kamizelce nab. 6.35 m-m. upoważnione do nabycia korzystnie sprzedam. Al. Kościuszki 31 m. 17 zastac mozna 2—5 po pół. 7895

Posady.

Inteligentna osoba panna, Izraelka, z 8-klasowem wyszczalceniem poszukuje kondycji na wyjazd. Oferty sub. „Wyjazd”. 7607-3

Inteligentna osoba poszukuje miejsca reprezentantki pan domu u samotnego może się zajmować cmi, najchętniej gdzie jest planino. Łaskawe oferty pod „Reprezentantka” do „Republiki”.

Młody inteligentny człowiek z 6-klasowem wykształceniem, ze znajomością buchalterii i korespondencji poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej. Wymagania skromne. Łaskawe zgłoszenia pod „Sam” do „Republiki”. 7907

Uwalifikowana naukyczciela (zydowska) z kilkuletnią praktyką w internatach, obejmie posade w internacie lub w eleganckim domu do dziecia. Łaskawe zgłoszenia pod „Zawód” do administracji.

Rozmatto.

HAFTU maszynowego go biegłego, kolowego oraz File ręcznego nauczyć się można przez miesiąc. Wschodnia 64 m. 22 765-8

Przybłąkał się pies z żółty do odniedla za zwrotem kosztów Wrzesińska 21, Stefan Swobodziński.

Akuszerka Dr. W. A. I. Piotrkowska № 223 m. 25. 076-15

Przybłąkał się pies rasy Doberman uszy i ogon ostro te odebrać można Magistralna 14. dozorca.

Przybłąkał się pies sek przeważnie czarny. Wiadomość Pomorska 15. I-sza piętro, osteyns.

Zagubione dokumenty

Zagubiony weksel Ł. na zł. 1000 z wystawienia firmy Krokowski i Kutner w Poznaniu na dzień 6 grudnia r. b. dnia 6 grudnia r. b. (№ 7) data wystawienia 3 października r. b.) nieznajszem ulewaniamy Zjednoczone fabryki włókiennicze i półoczośnicze G. Mazon A. Wolci. 7903